

KRAJSKÝ ÚŘAD

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí a zemědělství

28. října 117, 702 18 Ostrava

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Čj.:

Sp. zn.:

MSK 98879/2022

ŽPZ/20479/2022/Sor

204. V5

Vyřizuje:

Ing. Gabriela Šorfová

Telefon:

595 622 693

Fax:

595 622 126

E-mail:

posta@msk.cz

Datum:

2022-08-16

Povodí Odry, státní podnik,

prostřednictvím

Závod 2 Frýdek – Místek

Horymírova 2347

738 01 Frýdek – Místek

„VT Olše km 12,800 — 13,180, k. ú. Závada nad Olší“ - předběžná informace podle § 90 odst. 24 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), obdržel dne 18. 7. 2022 žádost právnické osoby **Povodí Odry, státní podnik, IČO 70890021, se sídlem Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava, prostřednictvím Závodu 2 Frýdek – Místek, Horymírova 2347, 738 01 Frýdek – Místek** (dále jen „žadatel“) o předběžnou informaci k dotčení zájmů ochrany přírody, v souvislosti se zajištěním nátrže a údržba částí spádového objektu včetně odtěžení levobřežní šterkové lavice, a to konkrétně na pozemku parc. č. 877/1 v k. ú. Závada nad Olší, obec Petrovice u Karviné.

Jedná se o zajištění nátrže a údržba částí spádového objektu včetně odtěžení levobřežní šterkové lavice a to v rámci údržby technického opevnění vodního toku. Žadatel uvádí, že vlivem zvýšených povodňových průtoků v roce 2021 došlo na VT Olše k částečnému rozplavení stávajícího spádového stupně (balvanitý skluz) v km 13,180 a ke vzniku nátrže na levém břehu v k m 13,130 — 13,180 (délka 50 m). Práce spočívají v doplnění lomovým kamenem o hmotnosti 200 — 500 kg do stávajícího spádového objektu o délce přelivné hrany 40 m, zajištění levobřežní nátrže v délce 50 m kamenným záhozem do 200 kg a odtěžení šterkové lavice v rozsahu 2 940 m³ délce 300 m na hladinu Q₁₈₀ denní vody včetně odvozu na meziskládku správce toku. Pro pojezd strojních mechanismů v korytě VT Olše bude zřízen provizorní sjezd na levém břehu v km 13,100. Během prací nedojde ke kácení břehového porostu. Příjezd na staveniště je výlučně po pozemcích ve vlastnictví Povodí Odry, s.p.

Krajský úřad, jako věcně a místně příslušný správní úřad podle § 29 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 139 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) klasifikuje předloženou žádost o vyjádření jako žádost o předběžnou informaci podle § 90 odst. 24 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) a v předmětné věci sděluje následující:

Z předložených mapových podkladů vyplývá, že záměr se nachází v Ptačí oblasti Heřmanský Stav – Odra – Poolší CZ0811021, vymezené nařízením vlády č. 165/2007 ze dne 4. června 2007, s účinností od 1. 6. 2008.

Na základě žádosti žadatele byl stanoviskem č. j. MSK 98341/2022 ze dne 29. 7. 2022 vyloučen vliv na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí ve smyslu ust. § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

1. Z hlediska zvláštní druhové ochrany lze konstatovat následující:

Krajskému úřadu nebyl v rámci předmětné žádosti předložen žádný podklad (biologický průzkum), ze kterého by bylo zřejmé aktuální dotčení zvláště chráněných druhů (dále jen „ZCHD“). Z předložené žádosti rovněž není možné učinit jednoznačný závěr o případné škodlivosti předloženého zásahu do případných sídel ZCHD. V informačních zdrojích (nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR) byly zjištěny záznamy o výskytu ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), dále pak morčáka velkého (*Mergus merganser*), přelety orla mořského (*Haliaeetus albicilla*), bobra evropského (*Castor fiber*), užovky obojkové (*Natrix natrix*). Aktuální výskyt ledňáčka říčního a užovky obojkové však nelze v místě realizovaného záměru s jistotou vyloučit ani potvrdit.

Základní podmínky ochrany ZCHD jsou definovány v § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrčovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. V případě, že záměr bude znamenat škodlivý zásah do přirozeného vývoje ZCHD je k realizování činnosti potřebná výjimka podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Předmětem ochrany Ptačí oblasti Heřmanský Stav – Odra – Poolší jsou populace bukáčka malého (*Ixobrychus minutus*), ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*) a slavíka modráčka (*Luscinia svecica*) a jejich biotopy. Z pohledu možného dotčení předmětů ochrany ptačí oblasti, lze konstatovat následující. Životním prostředím bukáčka malého jsou rybníky s hustými břehovými porosty, bažiny, rákosiny a hustě zarostlé břehové porosty pomalu tekoucích vod. Významnými lokalitami jsou zavodněné štěrkopískovny a důlní propadliny s litorálními porosty. Vhodným stanovištěm jsou rovněž soustavy malých rybníků se společnými hrázemi, s ponechaným litorálem bez zásahu a navazujícími keřovými porosty (vrby a olše). V našich podmínkách hnízdí převážně v níže položených rybníčních oblastech. Hnízdí jednou ročně v květnu až červenci, kdy si staví ze suchých větvíček a stébel hnízdo v trsu rákosu nebo ve vrboví. Hnízdní biotop slavíka modráčka představují vlhká, bažinatá místa u rybníků a jezer, ale i mimo ně v otevřené krajině, ve sníženinách, v porostech ostríc, rákosí nebo křovitých vrb. Slavíci hnízdí jednotlivě, zřejmě dvakrát do roka, od dubna do června. Hnízdo je zpravidla na zemi, často v prohlubenině, vždy dobře ukryto v bylinném podrostu. Potrava slavíků je převážně živočišná, od podzimu pak zčásti rostlinná. Ptáci loví nejčastěji na otevřených místech (na okrajích vod, v řídkém rostlinném porostu, nejrůzněji i na cestkách nebo okrajích silnice), avšak vždy v těsné blízkosti hustého porostu, kde mají možnost úkrytu před nebezpečím, dále na plovoucích rostlinách a na náplavech. Celý vodní tok Olše je lovištěm ZCHD ledňáčka říčního. Typickým prostředím ledňáčka říčního jsou pomaleji tekoucí části řek či větších potoků. V menší míře též stojaté vody. Hnízdí dvakrát až čtyřikrát ročně. Hnízdění probíhá od poloviny března do poloviny srpna, ojediněle až do září, v zemních norách, které si vyhrabává ve strmých březích.

Morčák velký u nás pravidelně protahuje a tráví zde zimní období (v současnosti u nás hnízdí i několik párů v okolí řek Odry a Olše, nedaleko Bohumína) a škodlivý zásah do jeho přirozeného vývoje je tak nepravděpodobný, neboť místa realizace záměru nepředstavují vhodný biotop pro jejich hnízdění (hnízdí především v dutinách stromů nebo zemních dírách). U Orla mořského byly prokázány pouze přelety nad

záměrem, tady škodlivý zásah do jeho přirozeného vývoje je tak nepravděpodobný, neboť místa realizace záměru nepředstavují vhodný biotop pro jejich hnízdění.

Bobr evropský nejčastěji obývá toky s dobře rozvinutými břehovými porosty vrb a topolů. Přednost dává pomalu tekoucím až stojatým vodám s dostatečnou hloubkou a omezeným kolísáním hladiny, tj. meandry, větší odstavená říční ramena, mlýnské náhony se stabilizovanou hladinou vody, zdrže nad jezy, jezera potěžbě šterkopísku, rybníky.

Krajský úřad k výskytu bobra evropského (*Castor fiber*) v předmětném úseku vodního toku Olše uvádí, že žadateli byla rozhodnutím č. j. MSK 186155/2019 ze dne 25. 2. 2020 povolena výjimka dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny ze základních podmínek ochrany ZCHD uvedených v ust. § 50 odst. 1 a odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje ZCHD – bobra evropského (*Castor fiber*), konkrétně ze zákazu rušit jedince tohoto druhu a poškozovat a ničit užívaná sídla v rámci činnosti spočívající v odstraňování, nebo zprůtočňování bobřích hrází, odstraňování bobrem pokácených a poškozených stromů, provádění údržby toku, probírky břehových porostů, případně další činnosti v náhonu, březích, hrázích a dalších vodních dílech, nacházejících se na vodním toku Olše (obec Třinec, obec Karviná, obec Bohumín, obec Dolní Lutyně, obec Petrovice u Karviné, obec Dětmárovice, obec Stonava, obec Český Těšín, obec Chotěbuz, obec Ropice, obec Vendryně, obec Bystřice, obec Nýdek, obec Hrádek, obec Návsí, obec Jablunkov, obec Písek, obec Bukovec) Dle předmětného rozhodnutí může žadatel odstraňovat hráze nebo provádět zásah do břehů v místě aktuálního obydlení bobra (nora, polo-hrad, hrad) v období od 1. 3. do 30. 4. a od 1. 8. do 31. 10. kalendářního roku. Zahájení zásahu je žadatel povinen oznámit min. 5 dnů předem e-mailem (posta@msk.cz s uvedením č. j. rozhodnutí), oznámení bude obsahovat lokalizaci zásahu, datum zásahu, popis prováděných zásahů a zdůvodnění. Pozdější opakování totožných zásahů na stejném místě během téhož kalendářního roku není nutné oznamovat. Výjimka je povolena do 31. 12. 2030.

Na základě výše uvedených skutečností krajský úřad uzavírá, že realizací činností plánovaných v rámci záměru nepovažuje krajský úřad za škodlivý zásah do přirozeného vývoje ZCHD bukáčka malého, slavíka modráčka, morčáka velkého, orla mořského, bobra evropského, ve smyslu § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny, a konstatuje, že pro tyto činnosti není potřeba výjimky dle ust. § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Pro úplnost krajský úřad uvádí, že aktuální zjištění výskytu či nevýskytu sídel či jedinců ZCHD v místech realizace záměru a zodpovědnost za případný škodlivý zásah do jejich přirozeného vývoje, resp. činnost, které by k tomuto škodlivému zásahu vedla, je v daném případě záležitostí toho, kdo záměr provádí/zamýšlí, tedy zhotovitele, případně investora.

Jak již bylo uvedeno výše, výjimka podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny se uděluje pouze v případě škodlivého zásahu do přirozeného vývoje ZCHD, tedy v případě prokázání výskytu je nutno posoudit, jak realizované činnosti případně škodlivě zasáhnou či nezasáhnou do přirozeného vývoje těchto druhů. Posuzuje se míra škodlivosti záměru na ZCHD na základě údajů o záměru – technické specifikaci záměru, termínu realizace, řešení části záměru v místě výskytu ZCHD a na základě údajů o aktuálně prokázaném výskytu ZCHD, zejména druhu, početnosti, typu vazby na lokalitu ovlivněnou záměrem či činností a na základě znalostí jejich biologie a ekologie. Krajský úřad k danému uvádí, že realizace záměru může v případě potvrzeného výskytu ZCHD představovat škodlivý zásah do jejich přirozeného vývoje či biotopu zejména pak v případě prokázaného hnízdění ledňáčka říčního a biotopu užovky obojkové, v místech realizace záměru.

Proto krajský úřad v předmětné věci doporučuje provedení prohlídky dotčené lokality ze strany

odborně kvalifikované osoby, která jednoznačně potvrdí, nebo vyloučí přítomnost ZCHD. V případě výskytu ZCHD je dále nutno posoudit, jak realizované činnosti případně škodlivě zasáhnou či nezasáhnou do přirozeného vývoje těchto druhů. Na základě výše uvedených kritérií lze poté učinit závěr o případné hrozbě škodlivého zásahu do jejich přirozeného vývoje a o nutnosti vydání či nevydání výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

2. Z hlediska souhlasu realizace záměru v PO lze konstatovat následující:

Krajský úřad dospěl k závěru, že realizace záměru **nepředstavuje činnosti v PO, ke kterým je potřeba speciální souhlas orgánu ochrany přírody**, neboť záměr nepovede ke škodlivým důsledkům pro předměty ochrany ptací oblasti.

Poučení:

Tato předběžná informace se vztahuje na žadatelem uváděné údaje a není ji možno uplatnit v případě, dojde-li ke změně okolností rozhodných pro její obsah. Předběžná informace je od začátku neplatná, pokud by byla vydána na základě údajů nepravdivých, neúplných, zkreslených nebo žadatelem zatajených (§ 139 odst. 4 správního řádu).

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství